

JAIN COLLEGE, Bangalore
Mock Paper – 1, January - 2017
II PUC – संस्कृतम् (09)

समयावकाशः – ३.१५ निमेषाः

गरिष्ठाङ्काः - 100

- I. एकवाक्येन संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत । 10X1=10
१. मूर्तिमती सत्क्रिया का?
 २. कर्णस्य रक्षाकवचं किम्?
 ३. मर्त्यानां कर्मभूमिः का?
 ४. सत्स्त्रिया किं रक्ष्येते?
 ५. प्रव्राजकः वणिजः गृहं किमर्थम् अगच्छत्?
 ६. महाश्वेता कं प्रति स्ववृत्तान्तं कथयति?
 ७. भारतवर्षे कति कुलपर्वताः सन्ति?
 ८. गौतमी का?
 ९. कामधेनुगुणाः काः?
 १०. राणाप्रतापस्य अश्वस्य नाम किं?
- II. द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया वा उत्तरं लिखत ।(पञ्चानामेव) 5X2=10
११. व्रज्याक्यः कीटः किं करोति?
 १२. शास्त्रिणां पाठनक्रमः ।
 १३. भारतवर्षस्य प्रसिद्ध पञ्चनदीनां नामानि लिखत ।
 १४. पुराणभारते उल्लिखितानि तीर्थक्षेत्राणि कानि?
 १५. प्रव्राजकः निजान् अनुचरान् किं उवाच?
 १६. पुण्डरीकस्य अनुरागं महाश्वेता कथं जानाति?
 १७. कीदृशं कुसुमगन्धं अजिघ्रं इति महाश्वेता वदति?
- III. पाठनाम उल्लिख्य श्लोकानाम् अनुवादं कन्नड-आङ्गलभाषया वा कुरुत (त्रयाणामेव) 3X3=09
१८. कामं प्रत्यादिष्टाम् स्मरामि न परिग्रहं मुनेस्तनयाम् ।
बलवत्तु दूयमानं प्रत्याययतीव मे हृदयम् ॥
 १९. भारतस्यास्य वर्षस्य नवभेदान्निबोधत ।
समुद्रान्तरिता ज्ञेयास्ते त्वगम्याः परस्परम् ॥
 २०. कुतो धर्मक्रियाविघ्नः सतां रक्षितरि त्वयि ।
तमस्तपति धर्माशौ कथमाविर्भविष्यति ॥
 २१. तथेति चागता यावद्गङ्गां न प्रप्नुवन्ति ते ।
राजपुत्रः किमप्येकस्तावत्स्यामवातरत् ॥
 २२. ज्ञेयं तद्भारतं वर्षं सर्वकर्मफलप्रदम् ।
अत्र कर्माणि कुर्वन्ति त्रिविधानि तु नारद ॥
- IV. पाठनाम उल्लिख्य कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत (चतुर्णामेव) 4X2=8
२३. मया परार्थमेतत् शरीरं दीयते स्वेच्छया ।
 २४. भगवान्! किमभिधानः?

२५. अहो! भग्नप्रतिजोऽस्मि ।
 २६. परीक्षार्थं इतोऽपि समावकाशः विद्यते ।
 २७. किं अनेन प्रश्नायासेन?
 २८. मम जीवनं सार्थकं भवेत् ।

V. दशवाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया वा उत्तरं लिखत।(पञ्चानामेव)

5X5=25

२९. महाराणाप्रतापेन अनुभूता कष्टपरम्परा ।
 ३०. विद्यार्थिनां कृते कृष्णशास्त्रिणां संदेशः।
 ३१. महाराणाप्रतापस्य पात्रचित्रणं कुरुत ।
 ३२. रोटिकाप्रसङ्गः ।
 ३३. 'शून्यो मेऽङ्गुलिः' इत्यस्य कथासारांशं लिखत ।
 ३४. महाश्वेतायाः पात्रचित्रणं कुरुत ।
 ३५. दीर्घापाङ्गप्रसङ्गः ।
 ३६. पुण्डरीकस्य जन्मवृत्तन्तं लिखत ।

VI. मञ्जूषतः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत ।

4X1=4

३७. _____ गन्धं अभ्यजिघ्रं ।
 ३८. इतः स्वर्गश्च _____ मध्यश्चान्तश्च ।
 ३९. वैरिणां _____ समुद्रोपमम् आसीत् ।
 ४०. तमभ्यधावत् स्वकृतो मूर्तिमानिव ----- ।
 [मोक्षश्च, कुसुम, दुर्नयः, सैन्यं]

VII. संयोजयत ।

4X1=4

क	ख
ललाटे	योधदारः
बिल्लाः	गौरी
श्रुत्वा	कुङ्कुमम्
हंसः	ज्ञानमवाप्नोति

VIII. रेखाङ्कितानि पदानि आश्रित्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत ।(त्रयाणामेव)

3X1=3

४२. प्रव्राजकः कामवशगः शठः च आसीत् ।
 ४३. तरुणी मे स्वप्नसुन्दरी ।
 ४४. कालिदासस्य सप्त कृतयः ।
 ४५. पुत्थलिका भोजराजं प्रति अब्रवीत् ।
 ४६. गन्धर्वाधिपतिः हंसः।

IX. यथानिर्देशं कुरुत ।(चतुर्णामेव)

4X3=12

४७. सन्धिं विभजत/योजयत ।(त्रयाणामेव)
 सुप्+अन्तः, हरे+ये, हरी+एतौ, एते+अत्र, अति+अन्तम्
 ४८ . विग्रहवाक्यं/समस्तपदं लिखत ।(त्रयाणामेव)
 उत्कटेच्छा, पशुः इव, मात्रा सदृशी, अरणस्य मार्जालः
 ४९. लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत ।(द्वयोरेव)

पौरवैः, अम्बया, मया

५०. लकार-पुरुष-वचनानि लिखत ।(द्वयोरेव)

चिन्तयत्, वर्जयेत्, अब्रवीत्

५१. पदपरिचयं कुरुत ।(त्रयाणामेव)

कर्तुं, निरीक्ष्या, त्यक्तवान्

५२. प्रयोगं परिवर्तयत ।

विक्रमादित्यः कालं नयति ।

अथवा

अहं मुनिकुमारं अपश्यम् ।

५३. अलङ्कारं सलक्षणं निर्दिशत ।

रतेः बाष्पबुन्दुभिः आचरितमिव स्फटिकाक्षमालिकाम् ।

अथवा

त्वं असत्यवादीव प्रनिभासि ।

५४.कन्नडभाषया-आङ्गलभाषया वा अनुवदत ।

(5)

पुस्तकानि सम्पर्कसाधनानि वर्तन्ते । बहून् विषयान् एकत्र संगृह्य सुचारुरूपेण निवेदयितुं पुस्तकमेव समर्थं माध्यमम् । पुस्तकमाध्यमेन शाश्वतरूपेण निवेदयितुं पुस्तकमेव समर्थं माध्यमम् । पुस्तकमाध्यमेन शाश्वतरूपेण विचारविनिमयः कर्तुं शक्यते । यः पुस्तकानि अधिकं पठति सः अतीव बुद्धिमान् भवति । पूर्वं तालपत्रेषु भूर्जपत्रेषु च जनाः लिखन्ति स्म । मुद्रणयन्त्रस्य अन्वेषणानन्तरं पुस्तकप्रचारः अधिकः सञ्जातः ।

५५.संस्कृतभाषया अनुवदत ।

(5)

ಒಮ್ಮೆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ದಶರಥ ಮಹಾರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಯಜ್ಞರಕ್ಷಣಿಗಾಗಿ ಬಾಲಕರಾದ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೊತೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಪುತ್ರವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ದಶರಥನು ದುಃಖಿತನಾದನು. ಕುಲಪುರೋಹಿತರಾದ ವಸಿಷ್ಠರು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವಂತೆ ದಶರಥನಿಗೆ ನುಡಿದರು. ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ದಶರಥನು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು.

५६.इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

(5)

व्याघ्रो वन्यः पशुः । सः हिंसाणां मृगाणां मध्येऽतीव क्रूरः । इतरेभ्यः पशुभ्यो व्याघ्रः शीघ्रतरं धावति । व्याघ्रस्य देहे सर्वत्र कृष्णा बिन्दवो रेखाश्च सन्ति । यदि तस्य स्वभावः शान्तोऽभविष्यत् तर्हि जनास्तं मृगान्तरापेक्षया अधिकतरम् आदरेष्यन्तं चित्रकस्तु व्याघ्रादपि सुन्दरः । चित्रकायः इत्यप्ययं व्यपदिश्यते ।

प्रश्नाः

१) व्याघ्रः कीदृशः पशुः?

२) चित्रकः कीदृशः ?

३) सः केषामध्ये क्रूरः?

४) व्याघ्रस्य देहे किमस्ति?

५) सः कथं धावति?

अथवा

गुरुकुलस्य विचारं स्वमात्रे कथयितुं पत्रं लिखत ।

JAIN COLLEGE, Bangalore
Mock Paper – 2, January - 2017
II PUC – संस्कृतम् (09)

समयावकाशः – ३.१५ निमेषाः

गरिष्ठाङ्काः - 100

I. एकवाक्येन संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत ।

10X1=10

१. परिव्राजकस्य अवस्थां दृष्ट्वा क्व जहासः?
२. का मौनं विभज्य अवोचत्?
३. विक्रमादित्य कथां का कथयति?
४. कृष्णशास्त्रिमहोदयेन आरब्धा पत्रिका का?
५. कामधेनुगुणाः काः?
६. परिव्राजकस्य अवस्थां दृष्ट्वा क्व जहासः?
७. का मौनं विभज्य अवोचत्?
८. विक्रमादित्य कथां का कथयति?
९. ध्वन्यालोकः कन्नडभाषायां केन अनुदितः?
१०. राणाप्रतापस्य पूर्वजानां अमात्यः क्व?

II. द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया वा उत्तरं लिखत ।(पञ्चानामेव)

5X2=10

११. प्रव्राजकः निजान् अनुचरान् किं उवाच?
१२. शास्त्रिणां पाठनक्रमः ।
१३. व्रज्याक्यः कीटः किं करोति?
१४. भारतवर्षस्य प्रसिद्ध पञ्चनदीनां नामानि लिखत ।
१५. कीदृशं कुसुमगन्धं अजिघ्रं इति महाश्वेता वदति?
१६. पुराणभारते उल्लिखितानि तीर्थक्षेत्राणि कानि?
१७. पुण्डरीकस्य अनुरागं माहाश्वेता कथं जानाति?

III. पाठनाम उल्लिख्य श्लोकानाम् अनुवादं कन्नड-आङ्गलभाषया वा कुरुत (त्रयाणामेव) 3X3=09

१८. ज्ञेयं तद्भारतं वर्षं सर्वकर्मफलप्रदम् ।
अत्र कर्माणि कुर्वन्ति त्रिविधानि तु नारद ॥
१९. कामं प्रत्यादिष्टाम् स्मरामि न परिग्रहं मुनेस्तनयाम् ।
बलवत्तु दूयमानं प्रत्याययतीव मे हृदयम् ॥
२०. तथेति चागता यावद्गङ्गां न प्रप्नुवन्ति त ।
राजपुत्रः किमप्येकस्तावत्तस्यामवातरत् ॥
२१. कुतो धर्मक्रियाविघ्नः सतां रक्षितरि त्वयि ।
तमस्तपति धर्माशौ कथमाविर्भविष्यति ॥
२२. भारतस्यास्य वर्षस्य नवभेदान्निबोधत ।
समुद्रान्तरिता ज्ञेयास्ते त्वगम्याः परस्परम् ॥

IV. पाठनाम उल्लिख्य क्व कं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत (चतुर्णामेव)

4X2=8

२३. भगवान्! किमभिधानः?

२४. किं अनेन प्रश्नायासेन?

२५. परीक्षार्थं इतोऽपि समावकाशः विद्यते

२६. ममजीवनं सार्थकं भवेत्

२७. अहो! भग्नप्रतिज्ञोऽस्मि

२८. मया परार्थमेतत् शरीरं दीयते स्वेच्छया

V. दशवाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया वा उत्तरं लिखत। (पञ्चानामेव)

5X5=25

२९. नीतिसारः इति विषयं अधिकृत्य लिखत ।

३०. विक्रमादित्यस्य पात्रचित्रणं कुरुत? ३१. अनुरागोदयः पाठकथां वर्णयत ।

३२. पुराणभारतं ।

३३. निर्विमर्शा हि भीरव इति शीर्षिकाम् समर्थयत ।

३४. पुण्डरीक महाश्वेतयोः सरससंवादः ।

३५. विक्रमादित्यस्य परोपकारगुणं वर्णयत ।

३६. दुष्यन्तस्य पात्रचित्रणं कुरुत?

VI. मञ्जूषतः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत ।

4X1=4

३७. उपरि न्यस्तदीपायां _____ क्षिप्यतां त्वया ।

३८. अङ्गुलीयकशून्या मे _____ ।

३९. राणाप्रतापः _____ सभां आकारितवान् ।

४०. त्वं आत्मनः _____ कुरु ।

(गण्यानाम्, अङ्गुलिः, समीहितम्, गङ्गायाम्)

VII. संयोजयत ।

4X1=4

क

ख

जावन्ताबाई

वृक्षः

पुष्पितः

ब्रह्मचर्यस्य

ऊर्ध्वस्थदीपिका

प्रतापस्यमाता

अलङ्कारमिव

मञ्जूषा

VIII. रेखाङ्कितानि पदानि आश्रित्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत । (त्रयाणामेव)

3X1=3

४२. कन्या मञ्जूषायां प्रवेशिता ।

४३. ऋषयः प्रसन्नमुखवर्णाः दृश्यन्ते ।

४४. अम्बया सह स्नातुं अभ्यागमम् ।

४५. मेवाड इति स्थलं राजस्थाने प्रसिद्धमासीत् ।

४६. परदुःखेन साधवोऽत्यन्तदुःखिनो भवति ।

IX. यथानिर्देशं कुरुत । (चतुर्णामेव)

4X3=12

४७. सन्धिं विभजत/योजयत । (त्रयाणामेव)

रामश्च, ऋग्वेदः, वस्त्रापणः, उत्कटेच्छा

४८. विग्रहवाक्यं/समस्तपदं लिखत । (त्रयाणामेव)

कामक्रोधौ, महासैन्यं, गुरोः प्रसादं, कामधेन्वोः गुणाः, हस्तात् च्युतान्

४९. लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत । (द्वयोरेव)

भूमौ, पुत्थलिका, परीक्षाम्, रामेषु

५०. लकार-पुरुष-वचनानि लिखत ।(द्वयोरेव)

भवन्तु, विद्यते, मन्यते, अपश्यम्

५१. वाक्यदोषं परिहरत ।

अलं विशादः अथवा तस्य विनानृणमपिनचलति ।

५२. प्रयोगं परिवर्तयत ।

देवाः जन्म इच्छन्ति

अथवा

त्वया किमेतत् आचरित ।

५३. अलङ्कारं सलक्षणं निर्दिशत ।

अज्ञातहृदयेष्वेवं वैरी भवति सौहृदम् ।

अथवा

विलासमिव सरस्वत्याः मुनिकुमारपपश्यम् ।

५४. कन्नडभाषाया-आङ्गलभाषया वा अनुवदत ।

(5)

क्रीडा मानवस्य नितरां आवश्यकी । क्रीड्या शक्तिः वर्धते । उल्लासः उत्पद्यते । आरोग्यं जायते । मनुष्यः विकसति । जीवनोत्साहः एधते । एकताभावः सम्पद्यते । मैत्री विस्तारं गच्छति, अत्र खलु ज्येष्ठाः एकघण्टापर्यन्तं तुल्यशीलवयोभिः क्रीडितव्यं इति उपदिशन्ति ।

५५. संस्कृतभाषया अनुवदत ।

(5)

ತಾರಾಕಾಸುರನು ಕೃಷ್ಣಹರಿಸಿದ ಕಾರ್ತಿಕೇಯನು ಶಿವನ ಕಿರಿಯ ಮಗವಿಷ್ಟು ನಿವಾರಕನಾದ ಗಣೇಶನು ಹಿರಿಯ ಮಗನಾಗಿ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಕುಬೇರನು ಪರಮೈಶ್ವರ. ಜಗನ್ನಾತೆಯಾದ ಪಾರ್ವತಿಯು ಮಡದಿ. ಮಾವನು ಪರ್ವತರಾಜ. ಅವನಾಹನವು ಉದಿ. ಅವನೇನಾ ಪ್ರಮುಖನು ವೇರಭದ್ರ.

५६. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

(5)

भूमिःकन्दुकवत् गोलाकृतिः। तस्यास्त्रिषु भागेषु द्वौ भागौ जलम् त्रिष्वेको भागः स्थलम् । स्थलभागः एष्या, यूरोप,आफ्रिका, आस्ट्रेलिया चेति पञ्चखण्डत्वेन विभक्तः ।जलभागः- शान्तसागरः, भारतसागरः, उत्तरध्रुवसागरः,दक्षिणध्रुवसागरश्चेति पञ्चसागरत्वेन विभक्तः ।समुद्रेषु तत्र तत्र सिंहलादयो द्वीपाः सन्ति ।

प्रश्नाः

१) भूमिः कीदृशी?

२) तस्याः कियान् भागो जलम्

३) कियान् भागः स्थलम्?

४) पञ्च खण्डाः के?

५) पञ्च सागराः के?

अथवा

दिनद्वयस्य विरामं प्रार्थयित्वा प्रार्थार्यं प्रति पत्रलेखं लिखत।
